

Τόδεκαπεινήννερο

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΚΑΙ ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Σόλων Μιχαηλίδης

Πάλλευκος στή μορφή, πάλλευκος στήν ψυχή, ψυχή περιστέρια, όπως τόσο ευστοχα τόν χαρακτήρισε κοινός φίλος, ο Σόλων Μιχαηλίδης διέγραφε μιὰ πεντακάθαρη τροχιά στο μουσικό στερέωμα τού τόπου μας, τροχιά δλόφωτη, γόνιμη, γεμάτη σοφία και γνώση, για να έχει γίνει, τή στιγμή που γράφονται τὰ λόγια αὐτά, μνήμη, μόνο μνήμη, αιώνια και αγαθή μνήμη, στήν αγαπημένην του πατρίδα Κύπρο και ἐδῶ στήν Ἑλλάδα, όπου τις τελευταίες δεκαετίες τῆς ζωῆς του ἀφιέρωσε όλες του τις δυνάμεις στήν ὑπηρεσία τῆς χειμαζόμενης σοβαρῆς τέχνης μας.

Συνθέτης, διευθυντής ὀρχήστρας, μουσικολόγος, ο Μιχαηλίδης γεννήθηκε στις 12 Νοεμβρίου τοῦ 1905 στή Λευκωσία. Σπούδασε στήν ἀρχή στο Λονδίνο, και ὕστερα στο Παρίσι, με τή Νάντια Μπουλανζέ ἁρμονία - ἀντίστιξη - φούγκα, στήν Ἑκδλ Νορμάλ σύνθεση μέ τόν Γκὼ ντε Λιονκούρ, διάδοχο τού Βενσάν ντ' Ἐνὼ και διεύθυνση ὀρχήστρας μέ τόν Μαρσέλ Λαμπάι, στή Σκουόλα Καντόρουμ. Στά 1934 ἔγραψε τὸ Ὁδεῖο Λεμμοῦ, που διηθῆναι ἐπὶ χρόνια, καθώς και τόν Σύλλογο Συναυλιῶν, μέ τόν ὅποιο κατά τὰ ἔτη 1935 - 40 ἔδωσε σειρά συναυλιῶν στή Λεμμο και σὲ ἄλλες πόλεις τῆς Κύπρου.

Πραγματικός και ὄχι αὐτόκλητος μουσικολόγος, μέ ἀσφαλή και δίκαια κρίση, ἐκαλεῖτο ὡς μέλος ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν σὲ πολλοὺς μουσικοὺς διαγωνισμοὺς τοῦ ἐξωτερικοῦ και σὲ ὄλους σχεδὸν τοῦ τόπου μας. Κατ' ἐπανάληψη μέλος τοῦ διεθνούς μουσικοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ Llangollen τῆς Σκωτίας, ὑπῆρξε ἐπίσης μέλος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς σχολῆς Σεζάρ Φράνκ τοῦ Παρισιοῦ, τοῦ διεθνούς διαγωνισμοῦ πιάνου Μπουζόνι, κ.ἄ. Ἐδωσε πολλὰ ὀμιλίες για τὴν ἑλληνική μουσική στο Λονδίνο και σὲ ἄλλες ἀγγλικὲς πόλεις (1946 - 48) και πῆρε ἐνεργὸ μέρος σὰ διεθνή συνέδρια φολκλορικῆς μουσικῆς τοῦ Μπάτζελ (1940) και τῆς Βενετίας (1949). Παντοῦ ὅπου κι' ἂν βρισκόταν, ἢ παρουσία του ἐγγυόταν τὴν ἀσφάλεια, καθιστοῦσε τις ἀνησυχίες και ὄλα καταπρα-

ῖνονταν μόλις ἀκουγόταν ἢ σωστή, γαλήνια και ἠθική του φωνή. Τὸ 1959 τὸν ἐκάλεσε ἢ ἑλληνική κυβέρνηση στή μόνιμη θέση τοῦ ἀρχιμουσικοῦ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας Βορείου Ἑλλάδος, τὴν ὅποια ὀργάνωσε, για να μετονομασθεῖ τὸ 1966 σὲ Κρατικὴ Ὀρχήστρα Θεσσαλονίκης, μέ πρῶτο γενικό τῆς διευθυντὴ και ἐμπνευστὴ τὸν Ἰ.διο. Παράλληλα ὑπῆρξε Διευθυντῆς και Καθηγητῆς στο Κρατικὸ Ὁδεῖο Θεσσαλονίκης. Ἀπέθανε στις 10 Σεπτεμβρίου.

Ὁ Σόλων Μιχαηλίδης, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πλοῖσιο συνθετικὸ του ἔργο, που περιλαμβάνει ὄλα σχεδὸν τὰ εἶδη τῶν συνθέσεων, διηθῆναι πολλές ἑλληνικὲς και ξένες ὀρχήστρες ἐδῶ και στο ἐξωτερικό. Ἔργα του ἔχουν παιχθεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, στο Λονδίνο, μέ τὴν ὀρχήστρα τοῦ Β.Β.С., καθώς και στις συμφωνικὲς ὀρχήστρες τῆς Γαλλικῆς, Ἑλβετικῆς, Ἰταλικῆς και Ρουμανικῆς τηλεοράσεως. Ὁ Μιχαηλίδης διακρίθηκε σὲ παγκόσμια κλίμακα για τὸ μουσικολογικὸ του ἔργο. Τόσο ἢ δίτομη «Ἁρμονία τῆς σύγχρονης μουσικῆς» ὄσο, ἰδίως, ἢ «Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μουσικῆς» που ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν οἶκο Faber and Faber τοῦ Λονδίνου σὰ ἀγγλικὰ και εἶναι ἔτοιμη για ἐκδοση σὰ ἑλληνικὰ ἀπὸ τὸ Μορφωτικὸ Τμήμα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, δραπευμένη και ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, εἶναι ἔργα, που ἀποτελοῦν σημαντικότερες προσφορές, ὄχι μόνο στήν ἑλληνική, ἀλλὰ και στή διεθνή μουσική βιβλιογραφία.

***

Μιὰ φυσιογνωμία σὰν τοῦ Σόλουνα Μιχαηλίδη δὲν σκιαγραφεῖται εὐκολα. Οἱ ἔπαινοι σὲ νεκρολογίες ἀποτελοῦν συνήθως ἀναμενόμενες κοινοτοπίες. Γι' αὐτὸ, πὼς θὰ μπορούσε ἕνας που δὲν τὸν εἶχε ζήσει, να πεισθεῖ ὅτι πράγματι ἀποτελοῦσε τὴν προσωποποίηση τῆς ἀρετῆς, τῆς σεμνότητος, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀξίας; Και ὕστερα, πὼς να τὸν περιγράψετε; Δύσκολο πράγμα. Ἦταν τόσο ἀπλός! Ἡ ἀξία του, δέβαια, ἀναγνωρίστηκε ὄσο ζῶσε. Ἡ ἀπουσία του ὄμως τώρα θὰ τὴν προβάλλει ὄλοένα και σὲ πιὸ μεγάλες διαστάσεις. Κι' ὄσο ὄ χρόνος θὰ περνᾷ, ὄ μουσικὸς κλάδος θὰ συλλογᾷται μέ θλίψη τί ἀνεκτίμητο συνάδελφο εἶχε κ' ἔχασε...

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΠΑΛΛΑΝΤΙΟΣ